

Seminarium 1 – samtalsledare Christine Eriksson (utvecklingschef Lärarförbundet)
Civilsamhällets gränsländ: Globala marknader och frågan om ansvarighet.

Christina Garsten

Christina Garsten är professor i socialantropologi vid Stockholms universitet. Hon är även aktiv vid SCORE – Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor. Hon intresserar sig främst för frågor som berör organisationer och marknader. På senare tid har hon beforskat det internationella gränsländ mellan civilsamhälle, företag och stat som utgörs av fenomenet CSR – Corporate Social Responsibility.

Hon kommer att presentera ett projekt om företagens sociala ansvar som berör frågor om vad ansvar och ansvarighet är och hur detta ser ut för globalt verksamma företag. Projektet berör frågor som skillnaden mellan företagens självpåtagna reglering och ansvarstagande jämfört med statliga regleringar.

Fenomenet CSR är intressant då det utgör en arena för interaktion mellan en mängd olika typer av organisationer. Dessa företräder olika synsätt och perspektiv och kanske även prioriteringar och på arenan jobbas det fram olika förslag på hur företags internationella verksamhet skall regleras.

Christina menar att det är viktigt för aktörerna i civilsamhället att stanna upp och reflektera kring vad ansvarighet, transparens och andra sådana viktiga ledord kan betyda för de olika organisationstyper såsom multinationella företag eller statsrepresentanter som de möter. Hon menar att man tenderar att anta att de här orden betyder ungefär samma sak och då förhandlar man sig fram därifrån men ofta laddas de med mängder av olika betydelser. Detta gäller framförallt när man har att göra med olika organisationstyper med olika prioriteringar och drivkrafter såsom att gå med vinst eller att se till social omsorg eller miljöhänsyn. Det kan leda till krockar när aktörerna lägger in olika betydelser i samma begrepp.

Hon tror att organisationer kan lära sig en del av att förstå detta för att i sin tur kunna gå vidare i sin verksamhet och samverka med andra organisationer. Men hennes forskning bidrar även med en överblick över CSR-området som sådant. Det är viktigt eftersom detta är ett väldigt aktuellt fenomen som berör organisationerna i civilsamhället i allra högsta grad. De globala företagen är starka aktörer som orsakar en mängd effekter på människors miljö och välfärd och inverkar på hur vi prioriterar vår resursanvändning. Det bör därför vara angeläget för aktörerna i civilsamhället att förstå mer om hur företagen resonerar kring ansvar och ansvarstagande.

Christina har gjort ett aktivt val att för att kunna behålla sitt forskarperspektiv inte gå in i något engagemang, men det har inte varit alldeles självklart, eftersom många av dessa frågor ligger henne varmt om hjärtat. En organisation vars verksamhet hon särskilt uppskattar är Amnesty. Hon upplever dock att det är en fördel att inte tillhöra någon organisation när hon som forskare rör sig mellan de olika världarna.